

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Barbory Berkové a soudců JUDr. Markéty Fialové a JUDr. Michala Jantoše ve věci

žalobce: **Ing. V. M.**
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. Lukášem Trojanem
sídlem Na strži 2102/61a, 140 00 Praha 4

proti

žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Olomouckého kraje**
sídlem tř. Kosmonautů 189/10, 771 36 Olomouc

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného

takto:

I. Určuje se, že **zásah** žalovaného spočívající v provedení identifikačních úkonů podle § 65 odst. 1 písm. a) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, v řízení vedeném žalovaným pod sp. zn. X, a to sejmutí daktyloskopických otisků, pořízení fotografií a popisu žalobce dne 5. 10. 2023, za účelem zařazení a uchovávání osobních údajů žalobce v databázích Policie České republiky, **byl nezákonný**.

II. Určuje se, že **zásah** žalovaného spočívající v uchovávání daktyloskopických otisků, fotografií a popisu žalobce v policejních databázích Policie České republiky, **je nezákonný**.

III. Soud **přikazuje** žalovanému zlikvidovat veškeré vzorky a osobní údaje získané v souvislosti s provedením identifikačních úkonů podle § 65 odst. 1 písm. a) zákona č. 273/2008Sb., o Policii České republiky, dne 5. 10. 2023, v rámci trestního řízení vedeného žalovaným pod sp. zn. X, a to do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

IV. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 25 808,22 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce, advokáta Mgr. Lukáše Trojana, sídlem Na strži 2102/61a, 140 00 Praha 4.

Odůvodnění:

A) Vymezení věci

1. Žalobci bylo dne 11. 2. 2021 doručeno usnesení ze dne 10. 2. 2021, č. j. X, o zahájení trestního stíhání podle § 160 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), jímž byl obviněn ze spáchání zločinu poškození finančních zájmů Evropské unie podle § 260 odst. 1, 4 písm. c) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, a zločinu dotační podvod podle § 212 odst. 1, 5 písm. c) trestního zákoníku. Dne 5. 10. 2023 byly žalobci žalovaným (konkrétně Odborem hospodářské kriminality SKPV) v rámci tohoto trestního řízení provedeny identifikační úkony podle § 65 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (dále jen „zákon o policii“), konkrétně byl pořízen popis žalobce, jeho kriminalistické fotografie a byly mu sejmuty daktyloskopické otisky. Před provedením těchto úkonů byl žalobce poučen podle § 65 odst. 2 zákona o policii o tom, že nedostaví-li se, může být podezřelý z přestupku proti veřejnému pořádku a může být k provedení úkonu předveden, přičemž nebude-li možné úkony provést, je policejní orgán oprávněn provést předmětné úkony i přes jeho odpor.

B) Shrnutí obsahu stanovisek účastníků

Žaloba

2. Žalobce se žalobou podle § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), domáhal ochrany před nezákonným zásahem žalovaného.
3. Uvedl, že se dne 5. 10. 2023 na policii řádně dostavil a ve věci vypovídal. Po ukončení výslechu bylo policejním orgánem nařízeno provedení identifikačních úkonů podle § 65 zákona o policii. Přestože žalobce s poukazem na jejich rozpor se zákonem a ústavním pořádkem ČR s provedením úkonů vyslovil nesouhlas, byly tyto bez jakéhokoli odůvodnění provedeny. Zdůraznil, že byl na základě výzvy povinen provedení úkonů strpět. Pokud by tak neučinil, hrozilo by mu překonání odporu ve smyslu § 65 odst. 2 zákona o policii. Tím, že získané vzorky a informace, resp. záznam o zajištění těchto úkonů byly následně vloženy do policejního informačního systému, kde jsou nadále evidovány, jedná se o zásah trvající. Domáhal se proto, aby soud určil, že provedení popsanych identifikačních úkonů a uchovávání získaných vzorků, fotografií a údajů v policejních databázích bylo/je nezákonné, a dále aby žalovanému přikázal veškeré vzorky a osobní údaje získané provedením identifikačních úkonů do 3 dnů od právní moci rozsudku zlikvidovat.
4. Nezákonnost provedení předmětných identifikačních úkonů shledal žalobce v porušení § 11 písm. c) zákona o policii při aplikaci § 65 odst. 1 tohoto zákona žalovaným. Podle žalobce je policejní orgán při aplikaci § 65 zákona o policii povinen postupovat vždy po předchozím uvážení, zda je z pohledu legality, legitimacy a proporcionality v konkrétním případě vzhledem k okolnostem dané věci a osobě obviněného provedení identifikačních úkonů nutné. Žalovaný tak ale zjevně nepostupoval, o čemž svědčí i absence jakéhokoli zdůvodnění ve formuláři. Odkázal na čl. 10 odst. 2 a 3 Listiny základních práv a svobod a na čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, zakotvující právo jednotlivce na informační sebeurčení, tj. právo rozhodovat o tom, jaké údaje budou o něm jiné osoby pořizovat,

shromažďovat a uchovávat, přičemž pořízení kriminalistických fotografií a odběr otisků prstů je zásahem do těchto základních práv.

5. Je-li účelem postupu dle § 65 zákona o policii případná budoucí identifikace při recidivě pachatele trestných činů, pak je podle žalobce na místě posuzovat, zda existuje u konkrétního pachatele riziko, že v budoucnu bude trestnou činností opakovat a že právě zajištěné vzorky a informace mohou být v tomto směru využity. Podstatná tedy bude povaha trestné činnosti, jíž se měl obviněný opustit, jeho kriminální minulost či osoba obviněného. Údajný trestný čin žalobce má spočívat v tom, že měl jako statutární orgán žadatele o dotaci o tuto požádat, ačkoliv měl vědět, že v žádosti nejsou pravdivě, resp. úplně vyplněny některé údaje. Údajná trestná činnost se měla odehrát v roce 2009 a trestní stíhání žalobce bylo zahájeno usnesením ze dne 10. 2. 2021. Žalobce nebyl předtím stíhán, a tedy ani odsouzen pro žádný trestný čin, což platí dosud. Provedení identifikačních úkonů tak zjevně nebylo nezbytné k dosažení účelu předvídaného § 65 zákona o policii. Žalobce se tvrzené trestné činnosti neměl dopustit ve formě, kde by zajištěné informace a vzorky byly využitelné, a zjevně ani z kriminalistického hlediska není osobou nijak rizikovou. Pokud by skutečně povaha tvrzené trestné činnosti žalobce byla takové povahy, aby provedení identifikačních úkonů bylo vhodné, a toto by bylo na místě i vzhledem k osobě žalobce, pak by k němu jistě žalovaný přistoupil na počátku trestního stíhání žalobce, nikoliv až po více než dvou a půl letech. Je tedy zřejmé, že žalovaný postupoval automaticky, paušálně, což je nezákonné.
6. Dále žalobce poukázal na rozsudek ESLP v případě S. and Marper v. Spojené království, ve světle jehož závěrů nemůže obstát § 65 zákona o policii umožňující nepřiměřeně široké oprávnění policie nemůže pro rozpor s čl. 8 Úmluvy. Současně odkázal i na řešení dané problematiky SDEU z pohledu dodržování Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680 ve věci C-118/22.
7. Zkritizoval také to, že právní úprava nakládání s odebranými vzorky není obsažena v zákoně, ale pouze v neveřejných vnitřních pokynech Policie. Žalobce tak nemá jakoukoliv možnost zjistit, jak bude se vzorky nakládáno, které osoby a za jakých podmínek k nim budou mít přístup, jakým způsobem mohou být využity atd. A zcela nedostatečná je podle něj i právní úprava možnosti domoci se likvidaci vzorků a získaných údajů, neboť tato primárně závisí na uvážení policejního orgánu vázané na v § 65 odst. 5 zákona o policii vágně vymezenou okolnost „jakmile jejich zpracování není nezbytné pro účely předcházení, vyhledávání nebo odhalování trestné činnosti“.

Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout. Zdůraznil, že byl žalobce před provedením identifikačních úkonů řádně poučen o svých právech, přičemž uvedl, že se jejich provedení dobrovolně podrobí, což také stvrdil svým podpisem, nadto byl odběru přítomen jeho obhájce, který také neměl výhrady.
9. Dále uvedl, že v případě žalobce byly všechny předpoklady pro odebrání identifikačních úkonů naplněny, včetně účelnosti odběru pro plnění úkolů policie ve smyslu § 2 zákona o policii, byl respektován § 11 téhož zákona i aktuální judikatura. Závěr o přiměřenosti odebrání identifikačních úkonů učinil ještě před úkonem samotným kpt. Smolka na základě toho, že žalobce byl nejméně mediálně spojován s dalšími kauzami, že s ohledem na povahu trestné činnosti hrozilo, že by mohl činit kroky k jejímu zastření nebo se v budoucnu vyhýbat trestním řízením a jejich důsledkům, a že síla podezření odůvodňovala brzké podání návrhu na podání obžaloby. O vyhodnocení účelnosti podle žalovaného svědčí také fakt,

že u žalobce nebyly provedeny ústní stěry ani jiný odběr biologického materiálu, nýbrž jen úkony v budoucnu využitelné.

10. Dále žalovaný odmítl, že by u něj k provádění identifikačních úkonů docházelo plošně. Jeho policisté jsou vedeni k tomu, aby případy před učiněním výzvy k provedení identifikačních úkonů individuálně posuzovali, což demonstroval i na statistikách let 2022 a 2023.
11. Výzva k provedení identifikačních úkonů je podle žalovaného svou povahou faktickým, tj. neformálním úkonem, přičemž z povahy věci tato forma realizace veřejné správy odůvodnění v danou chvíli ani nepředpokládá a vše se řeší až při rozhodování o žalobě.

Replika žalobce

12. Žalobce v replice uvedl, že se předmětným úkonům podrobil jen s ohledem na možnost překonání odporu policií, který neměl v úmyslu strpět. Popřel také přítomnost svého obhájce u provedení daných úkonů. Žádná z žalovaným tvrzených okolností nemohla podle žalobce přiměřenost provedení identifikačních úkonů odůvodnit. Z opatrnosti také navrhl, aby soud přerušil řízení do doby pravomocného skončení řízení u SDEU sp. zn. C-57/23.

Jednání soudu

13. Při jednání setrvali účastníci na svých stanoviscích.

C) Posouzení věci krajským soudem

14. Krajský soud posoudil věc v mezích a rozsahu žalobních tvrzení a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. V souladu s § 87 odst. 1 věty před středníkem s. ř. s. rozhodl na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí.
15. Podle § 82 s. ř. s. *každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasazeno, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.*
16. Podle § 65 odst. 1 písm. a) zákona o policii *policie může při plnění svých úkolů pro účely budoucí identifikace u osoby obviněné ze spáchání úmyslného trestného činu nebo osoby, které bylo sděleno podezření pro spáchání takového trestného činu, snímat daktyloskopické otisky, zjišťovat tělesné znaky, provádět měření těla, pořizovat obrazové, zvukové a obdobné záznamy a odebírat biologické vzorky umožňující získání informací o genetickém vybavení.*
17. Podle odst. 5 téhož ustanovení *policie osobní údaje získané podle odstavce 1 vymaže, jakmile jejich zpracovávání není nezbytné pro účely předcházení, vyhledávání nebo odhalování trestné činnosti anebo stíhání trestných činů nebo zajišťování bezpečnosti České republiky, veřejného pořádku nebo vnitřní bezpečnosti.*
18. Žalobcem tvrzený zásah spočívající v provedení identifikačních úkonů podle § 65 zákona o policii může v závislosti na okolnostech představovat nezákonný zásah ve smyslu § 82 s. ř. s., před nímž je možné se bránit před správními soudy.
19. Soud připomíná, že je nutno striktně odlišit úkony policejních orgánů podle § 65 zákona o policii a podle § 114 zákona č. 141/1961 Sb., trestního řádu. Policejní orgány při provádění

identifikačních úkonů podle § 65 zákona o policii, jak vyplývá z výše citovaného § 65 odst. 5, plní úkoly v oblasti veřejné správy spočívající v tom, že vytvářejí a spravují databázi údajů využitelných při pátrání po trestné činnosti a jejím potírání. Nejedná se tedy o obstarávání důkazů pro objasnění trestní věci, v níž je předvolaná osoba obviněna. Identifikační úkony tudíž jako takové nevedou k naplnění účelu trestního řízení vedeného proti předvolané osobě. Žalovaný tak v daném případě nevystupoval v pozici orgánu činného v trestním řízení, ale v pozici správního orgánu (k dané problematice viz např. usnesení Ústavního soudu ze dne 18. 9. 2013, sp. zn. I. ÚS 2661/13, či rozsudky NSS ze dne 10. 11. 2015, č. j. 9 As 168/2015-43 a ze dne 13. 12. 2017, č. j. 1 As 13/2017-93).

20. Ačkoliv se judikatura ve většině případů vyjadřuje k předvolání předcházejícímu provedení těchto úkonů, jakožto nezákonnému zásahu (srov. rozsudky NSS ze dne 30. 5. 2022, č. j. 4 As 27/2018-55, ze dne 19. 4. 2018, č. j. 3 As 335/2017-33, ze dne 25. 3. 2022, č. j. 2 As 237/2020-40, či nález Ústavního soudu ze dne 22. 3. 2022, sp. zn. Pl. ÚS 7/18, bod 77), je zjevně zásahem, a to dokonce intenzivnějším, také jejich provedení (viz např. rozsudky Krajského soudu v Praze ze dne 5. 11. 2015, č. j. 48 A 57/2015-63, či ze dne 19. 10. 2020, č. j. 55 A 102/2019-28, usnesení NSS ze dne 11. 3. 2020, č. j. Nad 22/2020-35, či rozsudky NSS ze dne 15. 8. 2016, č. j. 8 As 33/2016-34, a ze dne 19. 4. 2018, č. j. 3 As 335/2017-33).
21. K žalovaným akcentované dobrovolnosti, s níž se žalobce předmětným identifikačním údajům podrobil, žalobce argumentoval správně. Krajský soud uvádí, že dobrovolnost poskytnutí požadovaných identifikačních údajů zcela vylučuje poučení podle § 65 odst. 2 zákona o policii, jehož se dle obsahu Žádosti o provedení identifikačních úkonů ze dne 5. 10. 2023, č. j. X žalobci před jejich provedením dostalo. Podle § 65 odst. 2 zákona o policii *nelze-li úkon podle odstavce 1 pro odpor osoby provést, je policista po předchozí marné výzvě oprávněn tento odpor překonat*. Jestliže byl tedy žalobce poučen o tom, že při kladení odporu proti provedení předmětných identifikačních úkonů bude moci policista oprávněn tento odpor překonat, nelze dospět k závěru, že se těmito úkony podrobil dobrovolně. Donucující povaha předmětného poučení, tj. konkrétně vyjádřená hrozba pro případ nepodrobení se identifikačním úkonům, žalovaným tvrzenou dobrovolnost vylučuje.
22. Při jednání žalovaným zmíněný přírůstek k napadání neoprávněnosti vstupu police do obydlí osobou, která předtím takový vstup policii umožnila, by byl přílehlavý jen tehdy, pokud by žalobce skutečně nijak k podrobení se předmětným úkonům nucen nebyl.
23. Otázka, zda žalobce skutečně policistovi sděloval své výhrady proti provedení identifikačních úkonů a zda byl u toho přítomen jeho obhájce, je však zcela nerozhodná.
24. Pro úplnost soud dodává, že žalobce neměl ve smyslu § 85 s. ř. s. proti výzvě k poskytnutí identifikačních úkonů a jejich provedení žádné jiné prostředky ochrany.
25. Usnesením o zahájení trestního stíhání z 10. 2. 2021 bylo prokázáno, že v případě žalobce byly splněny formální zákonné podmínky pro provedení identifikačních údajů spočívající v subjektivní stránce trestného činu ve smyslu § 65 odst. 1 písm. a) zákona o policii a sdělení obvinění. Žalobce byl obviněn ze zločinů podle § 260 odst. 1, 4 písm. c) a § 212 odst. 1, 5 písm. c) trestního zákoníku. Formálně tedy policisté postupovali správně.
26. Judikatura správních soudů ale zdůrazňuje povinnost policistů zvážit vždy proporcionalitu potenciálního zásahu do práv obviněné osoby, jak jim ostatně ukládá § 11 písm. c) zákona o policii, podle něhož *policista a zaměstnanec policie jsou povinni postupovat tak, aby případný zásah do práv a svobod osob, vůči nimž směřuje úkon, nebo osob nezúčastněných nepřekročil míru*

nezbytnou k dosažení účelu sledovaného úkonem. K závěru o nezbytnosti provedení úkonů lze podle judikatury dospět toliko na podkladě individuálních okolností, především se jedná o dosavadní trestnou činnost žalobce, typovou a individuální závažnost trestné činnosti a osobu pachatele (viz rozsudky NSS ze dne 2. 4. 2020, č. j. 2 As 164/2019-30, bod 27, či ze dne 18. 5. 2022, č. j. 5 As 241/2019-46, body 17 a 18). Vzhledem k tomu, že smyslem odebrání osobních údajů dle § 65 odst. 1 zákona o policii je usnadnit budoucí vyšetřování jiné trestné činnosti, lze k tomuto zásahu do práv přistoupit pouze tehdy, jestliže okolnosti konkrétního případu vytváří předpoklad, že by se daná osoba mohla i v budoucnu dopouštět trestné činnosti, popř. předpoklad, že by se již dopustila jiné trestné činnosti dosud nevyšetřené a v budoucnu potenciálně vyšetřované. Provedení identifikačních úkonů tak může být shledáno souladné se zákonem o policii jen tehdy, pokud bylo jejich provedení nezbytné pro účely předcházení, vyhledávání nebo odhalování trestné činnosti anebo stíhání trestných činů nebo zajišťování bezpečnosti České republiky, veřejného pořádku nebo vnitřní bezpečnosti.

27. Takové okolnosti ale v posuzované věci nelze shledat. Soud nevytýká žalovanému, že výzva žalobci, aby se identifikačním údajům podrobil, neobsahuje odůvodnění, neboť tato byla v souladu se zákonem učiněna ústně a odůvodnění obsahovat nemusí. S ohledem na formu učiněné výzvy nelze přitom ani dovozovat, že dotyčný policista žádnou úvahu o proporcionalitě před provedením identifikačních úkonů na žalobci ve své hlavě neučinil. Naopak o tom, že se zasahující policista snažil šetřit žalobcova práva, svědčí fakt, že u žalobce nebyl proveden bukalní stěr. Samotné omezení rozsahu provedených identifikačních úkonů nicméně k závěru o proporcionalitě těch úkonů, které provedeny byly (sejmutí daktyloskopických otisků, pořízení fotografií a popisu žalobce) nepostačuje. Bylo tak povinností žalovaného v řízení před soudem skutečnosti odůvodňující nutnost, resp. přiměřenost jejich provedení vysvětlit.
28. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že závěr o přiměřenosti odebrání identifikačních úkonů učinil ještě před úkonem samotným kpt. Smolka na základě toho, že:
 - (i) v době provádění úkonů bylo žalovanému známo, že je krom výše uvedeného trestního řízení žalobce nejméně mediálně spojován s dalšími kauzami, v jejichž rámci by mohly být identifikační úkony využity pro potvrzení či vyloučení jeho účasti na další trestné činnosti (kauzy probírané v médiích jako „střílení zvěře v lánské oboře“, „shoření srubu v Osvětimanech“, „dovoz party stanu na sjezdovku v Osvětimanech“, „převoz stromků do Osvětiman“, „skartace tajných dokumentů na Hradě“, „získání dotace na umělé zasněžování sjezdovky v Nové Lhotě“, „ovlivňování justice“ apod.), jednalo se tak o podezření z řady trestných činů různé povahy a typové a individuální závažnosti;
 - (ii) s ohledem na povahu trestné činnosti, z níž byl v době odebrání identifikačních úkonů žalobce obviněn (majetková trestná činnost se škodou značnou a velkého rozsahu), ostatní prošetřované kauzy a zjištěné informace o jeho majetkových poměrech, hrozilo, že by dlouhodobě mohl činit kroky k zastření své trestné činnosti, resp. se v budoucnu vyhýbat trestním řízením a jejich důsledkům, z čehož mohla vyvstat ze strany policejního orgánu potřeba žalobce řádně ztotožnit;
 - (iii) v době provedení identifikačních úkonů žalovaný disponoval informacemi svědčícími ve velké míře o spáchání stíhaného trestného činu osobou žalobce, od té doby síla podezření ještě vzrostla a v brzké době bude podán návrh na podání obžaloby.

29. Z obsahu úředního záznamu ze dne 3. 1. 2024, č. j. X, pořízeného kpt. Mgr. M. S., soud dále zjistil, že uvedený policista považoval provedení identifikačních údajů za oprávněné i z důvodu, že žalobce dlouhodobě realizoval kroky k zastření své trestné činnosti, resp. obhájení svého jednání před veřejností z pozice Kanceláře prezidenta ČR, přičemž mediálně uváděl nepřesné a zavádějící skutečnosti, a dále, že se jedná o závažnou úmyslnou trestnou činnost, která by v případě přerušení promlčení u skutku z roku 2008 mohla dosáhnout škody velkého rozsahu ve výši téměř 19 mil. Kč.
30. Žádná z uváděných skutečností však podle krajského soudu nemůže postup policie obhájit. Jak již soud uvedl výše, nezbytnost provedení identifikačních úkonů ve smyslu nutnosti a opodstatněnosti je dána tehdy, pokud je pro zjištění spojitosti mezi konkrétní osobou a jednotlivým trestným činem nebo pro identifikaci budoucího pachatele zpracovávání osobních údajů nezbytné. Musí tak být odůvodněno, že se jedná o údaje nepostradatelné ve smyslu nemožnosti nebo snížení pravděpodobnosti splnění úkolu žalovaného, např. zjištěním či usvědčením pachatele konkrétního trestného činu, a to i do budoucna. Policejní orgány proto musí provést test přiměřenosti provedení identifikačních údajů v každém konkrétním případě, přičemž mají zohlednit především dosavadní trestnou činnosti dané osoby, či její absenci, typovou individuální závažnost trestné činnosti, pro kterou byla daná osoba předvolána k provedení identifikačních úkonů, osobu a osobnost pachatele. NSS současně již dovodil, že v rámci typicky hospodářských či jiných nenásilných trestných činů spáchaných do té doby netrestanými osobami bude obtížné přiměřenost provedení identifikačních údajů na základě uvedených kritérií dovodit (např. rozsudky NSS ze dne 18. 5. 2022, č. j. 5 As 254/2019-49 a 5 As 241/2019-46).
31. V poměrech posuzované věci je třeba předně uvést, že uvést, že žalovaný vůbec nezohlednil žalobcovu trestní minulost, resp. její absenci.
32. Budoucí využitelnost opatrovaných údajů a tím nezbytnost provedení identifikačních úkonů podle § 65 odst. 1 zákona o policii dále v žádném případě nemůže být zdůvodňována mediálními zprávami o údajném prověřování nějakých v člancích popsanych událostí, které nadto žalovaný ani blíže nekonkretizuje (události ani články), zmiňuje je jen jako hesla, z nichž u většiny vůbec není jakékoli podezření z trestné činnosti byť jen hypoteticky dovoditelné („dovoz party stanu na sjezdovku v Osvětimanech“, „převoz stromků do Osvětiman“, „skartace tajných dokumentů na Hradě“, „získání dotace na umělé zasněžování sjezdovky v Nové Lhotě“).
33. Ve zcela obecné rovině lze sice souhlasit s existencí hypotetického rizika, že by žalobce, jakožto osoba obviněná ze zločinů, za jejichž spáchání je možné uložit trest odnětí svobody až na osm let, mohl činit kroky k zastření své trestné činnosti, resp. se v budoucnu vyhýbat trestnímu řízení a jeho důsledkům, z čehož by v budoucnu mohla vyvstat ze strany policejního orgánu potřeba žalobce řádně ztotožnit. Realnost takového rizika ale jednoznačně významně devaluje doba, která uplynula od údajného spáchání trestného činu (2009), jakož i čas, který uplynul od zahájení trestního stíhání (2021). Potřebu využití předmětných osobních údajů do budoucna je přitom nutné vykládat ve smyslu bezprostřednosti a naléhavosti, pročez dle poznatků soudu z dříve jím projednávaných věcí žalovaný zásadně za účelem odhalování trestné činnosti provádí s osobami obviněnými ze spáchání úmyslného trestného činu identifikační úkony bezprostředně po sdělení obvinění. Žalovaný se přitom ani nepokusil vysvětlit, z jakého důvodu v posuzovaném případě přistoupil k provedení identifikačních úkonů u žalobce až v říjnu 2023, ačkoli ze

závažné úmyslné trestné činnosti žalobce obvinil již v únoru 2021, a tudíž logicky již od té doby měla jím naznačovaná rizika existovat.

34. Zcela nepřipadná je i argumentace tím, že žalobce dlouhodobě realizoval kroky k obhájení svého jednání před veřejností, přičemž mediálně uváděl nepřesné a zavádějící skutečnosti. Zasahující policista tím totiž naprosto pominul skutečnost, že žalobce je toliko obviněným, svědčí mu presumpce nevinu a je jeho plným právem popírat a rozporovat to, z čeho je obviňován, přičemž byla-li tato kauza (i další, na něž žalovaný upozorňoval) medializována, pak logicky i v mediálním prostoru. Tvrzení o krocích k zastření své trestné činnosti, které měl žalobce údajně dlouhodobě provádět, nebylo policistou nijak konkretizováno a podloženo, a nadto nevysvětlil, jak by tato skutečnost měla ospravedlnit pořízení kriminalistických fotografií žalobce a otisků jeho prstů.
35. Argumentace silou podezření žalovaného vůči žalobci, jež brzy vyústí k podání návrhu na obžalobu, postrádá jakoukoli přesvědčivost, pokud žalovaný tento návrh hodlá podávat až po více než dvou letech od sdělení obvinění žalobci, přičemž ke dni jednání soudu, jež se odehrálo po třech letech od sdělení obvinění, nebyla obžaloba podána. Nadto není zřejmé, jak by vůbec mohla uvedená skutečnost přiměřenost provedení identifikačních úkonů zdůvodnit.
36. K argumentu statistikami krajský soud uvádí, že jeho úkolem bylo posoudit naplnění zákonných podmínek § 65 zákona o policii, jež byly vyloženy judikaturou (kromě rozhodnutí již zmíněných dále z poslední doby např. rozsudky NSS z 26. 1. 20236, č. j. 7 As 172/2022-49, ze dne 15. 6. 2023, č. j. 2 As 252/2021-25 či ze dne 10. 8. 2023, č. j. 2 As 115/2023-25), a to v konkrétním případě, nikoli hodnocení, zda příslušná organizační jednotka Policie ČR nadužívá § 65 zákona o policii či nikoli. Proto soud neprovedl důkazy vyjádřením k nastavení praxe a statistikami, jimiž žalovaný svou obecnou praxi dokládá.
37. Rozsudek ESLP ze dne 4. 12. 2008 ve věci S. a Marper proti Spojenému království č. 30562/04 a 30566/04, jehož se žalobce v žalobě dovolával, není v dané věci přílehlavý. ESLP se v něm totiž zabýval výlučně otázkou, zda je z hlediska čl. 8 odst. 2 Úmluvy ospravedlnitelné uchovávání otisků prstů a vzorků a profilů DNA v národní databázi v případě obviněných osob, které však v konečném důsledku nebyly odsouzeny, nikoliv tím, zda je přípustné obecně takové vzorky odebírat a uchovávat (tedy otázkou, kterou se zabýval soud v nyní projednávané věci).
38. Konečně krajský soud uvádí, že neshledal důvod k přerušení předmětného řízení podle § 48 odst. 3 písm. d) s. ř. s., které žalobce navrhl s odkazem na usnesení ze dne 26. 1. 2023, č. j. 7 As 172/2022-49, jímž NSS přerušil řízení z důvodu předložení předběžné otázky SDEU. Krajský soud totiž zjistil, že se všechny tři položené otázky týkaly odběru genetického materiálu a z něj získávaného DNA profilu osob, avšak u žalobce k odběru genetického materiálu nedošlo. Vhodnost přerušení řízení pak soud neshledal ani ve vztahu ke třetí otázce, která v obecné rovině směřovala ke kvalitě české právní úpravy, neboť odpověď na ni, ať bude jakákoliv, nemůže nijak vylepšit postavení žalobce v tomto sporu, neboť krajský soud dospěl k závěru, že z hlediska kritérií pro samotné provedení identifikačních údajů je stávající právní úprava dostačující.

D) Závěr a náklady řízení

39. Lze uzavřít, že z tvrzení žalovaného ani ze spisového materiálu nevyplynuly žádné zásadní okolnosti, které by odůvodnily přiměřenost aplikace § 65 zákona o policii ve smyslu § 11

písm. c) téhož zákona, tj. odůvodnily natolik zásadní zásah do práv žalobce, kterým je nucení ke strpění provedení identifikačních úkonů. Naopak, šlo o zásah okolnostem případu zcela nepřiměřený.

40. S ohledem na závěr, že provedení předmětných identifikačních úkonů bylo nezákonným zásahem, je logicky i uchovávání jimi získaných údajů a vzorků žalovaným nezákonné.
41. Vzhledem k tomu, že žalovaný nadále výsledky identifikačních úkonů uchovává ve své databázi, soud nejen výroky I. a II. deklaroval nezákonnost předmětných zásahů, nýbrž podle § 87 odst. 2 s. ř. s. také uložil žalovanému povinnost získané údaje a vzorky zničit.
42. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl v řízení plně úspěšný, proto mu vzniklo právo na náhradu účelně vynaložených nákladů. Náklady žalobce tvoří zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 2 000 Kč a náklady za zastupování žalobce advokátem, stanovené dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „AT“). Náklady zastoupení tvoří předně odměna advokáta za čtyři úkony právní služby ve smyslu § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) AT – převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby, sepsání repliky ze dne 15. 2. 2024 a účast na jednání soudu dne 20. 2. 2024. Za každý z uvedených úkonů právní služby náleží zástupci odměna ve výši 3 100 Kč podle § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5 AT, tj. celkem 12 400 Kč. Dále je součástí nákladů zastoupení náhrada hotových výdajů advokáta, a to jednak paušální částka ve výši 300 Kč za každý z úkonů právní služby (§ 13 odst. 4 AT), tj. celkem 1 200 Kč, dále cestovné podle § 13 odst. 1 AT za cestu zástupce na jednání soudu dne 15. 8. 2023 a zpět do sídla zástupce (Olomouc – Praha) vozidlem Škoda Superb, sestávající z náhrady za spotřebované pohonné hmoty ve výši 1 540,22 Kč (ujeto celkem 560 km, průměrná spotřeba dle VTP 7,2 l benzínu na 100 km a cena 38,20 Kč za 1 litr benzínu automobilového 95 oktanů dle § 4 písm. a) vyhlášky č. 398/2023 Sb., tj. $560/100 \times 7,2 \times 38,2$) a sazby základní náhrady ve výši 3 163 Kč (dle § 1 písm. b) vyhlášky č. 398/2023 Sb. činí u osobních silničních motorových vozidel tato sazba 5,60 Kč za 1 km jízdy, tj. $560 \times 5,6$), tj. celkem 4 676,22 Kč, a dále náhrada za čas promeškaný cestou k soudu v rozsahu čtrnácti započatých půlhodin (dle § 14 odst. 3 AT činí tato náhrada 100 Kč za každou započatou půlhodinu), tj. 1 400 Kč. Součet odměny a náhrady hotových výdajů zástupce žalobce tak činí 19 676,22 Kč ($12 400 + 1 200 + 4 676,22 + 1 400$). Jelikož je zástupce žalobce plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna a náhrada hotových výdajů podle § 57 odst. 2 s. ř. s. o částku odpovídající sazbě této daně (21 %), tj. o 4 132 Kč. Výslednou částku nákladů řízení žalobce tak tvoří součet částek 2 000 + 12 400 + 1 200 + 4 676,22 + 1 400 + 4 132, což je celkem 25 808,22 Kč.
43. Soud uložil žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení žalobci v přiměřené lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku. Místo plnění určil soud dle § 149 o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Stěžovatel musí být **zastoupen advokátem**; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Olomouc 20. února 2024

Mgr. Barbora Berková v. r.
předsedkyně senátu